

רעפ 6078/24 - אורן יפרח נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 6078/24

לפני: כבוד השופט יוסף אלרון

המבקש: אורן יפרח
נגד

המשיבה: מדינת ישראל
בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה ב-עתפ"ב 25814-05-24 מיום 13.6.2024 שניתן על ידי השופט ש' בנג'ו

בשם המבקש:

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (השופט ש' בנג'ו) בעתפ"ב 25814-05-24 מיום 13.6.2024, בגדרו נדחה ערעור המבקש על פסק דינו של בית המשפט לעניינים מקומיים בחיפה (השופט א' קאופמן) בתו"ב 10566-04-21.

2. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן בשנית, המבקש היה אחראי לביצוע עבודות בנייה אסורות בביתו שבחיפה ללא היתר, ובכלל זה הקמת בריכת שחייה, תוספת מבנייה קלה, הריסת מחסן בטון, סגירת חלונות ופריצת פתחים לשם יצירת חלונות, דלתות וכניסות חדשות, והריסה ובנייה מחדש של גגונים. בגין עבודות אלו, הוצא צו מנהלי להפסקת העבודה בנכס. המבקש לא ציית לצו שניתן, וביום 2.2.2021 הוטל עליו קנס מנהלי, בגינו ביקש להישפט.

למבקש יוחסו אפוא עבירות של עבודה אסורה ושימוש אסור לפי סעיפים 243(ב)-(ג) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: חוק התכנון והבניה) ועבירה של אי קיום צו לפי סעיף 246 לחוק התכנון והבניה.

3. המבקש כפר בעובדות כתב האישום המתוקן בשנית וניהל את הליך ההוכחות כמעט עד תומו. לאחר הגשת סיכומי התביעה, חזר בו מכפירתו והודה בעבירות שיוחסו לו, תוך שביקש ששאלת הרשעתו תופנה לבחינת שירות המבחן. לשם ביסוס בקשתו, המבקש הציג מכתב מטעם יו"ר דירקטוריון חברת

אור מניה בע"מ, לפיו הרשעתו עלולה לפגוע ביכולתו לקבל ויזת עסקים לארצות הברית הנחוצה לו לצורך עסקיו (להלן: המכתב).

4. בית המשפט לעניינים מקומיים הרשיע את המבקש במיוחס לו מבלי להפנותו לקבלת עמדת שירות המבחן. נקבע, כי בעוד ששירות המבחן אמון בין היתר על בחינת רקעם של נאשמים וסיכויי שיקומם, אין בידו מומחיות לבחינת ההשלכות המשפטיות של ההרשעה על האפשרות לקבל ויזה לארצות הברית. כמו כן, נקבע כי אין להימנע מהרשעה בעניינו של המבקש, משלא הוכח הנזק שייגרם לו מהרשעה ומאחר שהפרת הצו בפני עצמה אינה עבירה זניחה כלל, שכן היא מבוססת על הפרת החוק בודעין.

לאחר שהורשע על פי הודאתו, נגזר על המבקש עונש של תשלום קנס בסך 120,000 ש"ח, ב-20 תשלומים חודשיים, בנוסף להתחייבות בסכום של 35,000 ש"ח כי יימנע מלעבור עבירות של בנייה או שימוש אסורים או עבירה של הפרת צו מנהלי במשך שנתיים.

5. המבקש ערער לבית המשפט המחוזי וערעורו נדחה. נקבע כי לא הוכחה עמידתו במבחנים שנקבעו בפסיקה לשם הימנעות מהרשעה. בפרט, לא הוכח קיומו של נזק קונקרטי לאור משקלו הראייתי הנמוך של המכתב. בית המשפט המחוזי הוסיף כי מדיניות האכיפה בעבירות תכנון ובניה מטה גם היא את הכף לעבר הרשעת המבקש. כמו כן, לא נמצא פגם באי הפניית המבקש לקבלת תסקיר שירות המבחן, משמדובר בהחלטה הנתונה לשיקול דעתה של הערכאה הדיונית. טענות המבקש ביחס לחומרת העונש נדחו אף הן, תוך שנקבע כי הקנס שנגזר עליו אינו חורג ממדיניות הענישה באופן המצדיק את התערבותה של ערכאת הערעור.

6. מכאן הבקשה שלפניי. לטענת המבקש, הערכאות קמא לא ייחסו למכתב משקל ראייתי מספק וזאת על אף שהוגש בהסכמת הצדדים. בהסכמה זו, נטען, יש לראות הוכחה לאמיתות תוכנו של המכתב, המלמד על הנזק שייגרם למבקש כתוצאה מהרשעה. עוד טוען המבקש כי הרשעתו והעונש שנגזר עליו אינם עולים בקנה אחד עם העובדה שמדובר בעבירות עליהן ניתן היה "לכפר" בתשלום קנס מנהלי, כך שכתב האישום הוגש כתוצאה מבקשתו להישפט.

7. דין הבקשה להידחות. רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד המעוררים שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או במקרים בהם עולה חשש שנגרם למבקש עיוות דין או אי-צדק מהותי (רע"פ 6521/23 חוצ'ינסקי נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (10.9.2023)). עניינו של המבקש אינו בא בגדרי אחד מקרים חריגים אלה.

הימנעות מהרשעה בקרב בגירים אפשרית בהצטבר שני תנאים: הראשון, ההרשעה עלולה לפגוע

באופן ממשי בשיקום הנאשם בהתחשב בנסיבותיו האישיות; השני, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים, ובפרט בשיקולי גמול והרתעה (ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, נב(3) 337 (1997)). בשתי ערכאות נקבע כי המבקש לא הוכיח את עמידתו בתנאים אלו. מסקנתן מקובלת עליו, והיא אינה מעוררת כל שאלה עקרונית רחבת היקף.

לטענת המבקש, מאחר שהמכתב ניתן בהסכמת הצדדים יש לקבלו כראיה לאמיתות תוכנו, באופן המוכיח את הנזק שצפוי לו מהרשעתו. אלא שבית המשפט המחוזי קיבל את המכתב כראיה, אך קבע כי המכתב אינו מוכיח את הנזק הקונקרטי העשוי להיגרם למבקש מהרשעה. לפיכך, השגת המבקש למעשה היא על המשקל הראייתי שניתן למכתב, ואילו ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב במשקל הראייתי שניתן לראיה מסוימת (ע"פ 2455/21 מדינת ישראל נ' ברמלי, פסקה 6 לפסק דיני(6.7.2023)), קל וחומר שכך במסגרת "גלגול שלישי".

8. באשר לחומרת העונש, המבקש מנסה לנסוך לטענותיו נופך עקרוני באשר להטלת עונש קנס גבוה מזה שנקבע בצו המנהלי, ואולם אין מדובר בשאלה עקרונית או חדשה (רע"פ 3290/21 תמאם נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (19.5.2021)). כמו כן, רשות ערעור על חומרת העונש תינתן אך ורק במקרים נדירים בהם ניכרת סטייה מהותית ממדיניות הענישה הנוהגת בנסיבות דומות (רע"פ 1378/24 מחאג'נה נ' הוועדה לתכנון ולבנייה מחוז חיפה, פסקה 10 (21.3.2024)). עניינו של המבקש כאמור, אינו נמנה על מקרים חריגים אלה, ומשכך הוא אינו מגלה עילה למתן רשות ערעור.

9. אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, י"ח אב
תשפ"ד (22 אוגוסט
2024).

יוסף אלרון
שופט